

לבריאות והצלחת

שמואל בן זכריה וקלרה אידל. מרים בת יהושע ומרתא

פתחיה בן יאיר וחנה. חגית בת שמואל ומרים

וילדיהם דרור הלל ואשר יש'

עודד בן שמואל ומרים. מעין בת אפרים ואורלי

וילדיהם ידידיה רננה שירה אמונה

רועי בן משה ושרה. תמר בת שמואל ומרים

לרפואת חיים שמואל בן סימה

לעילוי נשמת פרל בת רבקה ע"ה

לעילוי נשמת

אלישבע שולביץ ע"ה בת יבלחט"א יעקב אליהו ושרה הורביץ

לעילוי נשמת

הבחור שמואל אלעזר ז"ל בן יבלחט"א נתן ואביבה הורביץ

עצים באים משל ציבור

לדברי הכל, אף העצים שמקטירים עליהם קרבנות יחיד, באים משל ציבור, [כלומר מממון הקדש שתרמו לו כל ישראל], **שנאמר** "וַנִּתַּח אֶתוֹ לַנִּתְחָיו וְאֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת פְּדָרוֹ וְעֶרְךָ הִפְתָּן אֹתָם **עַל הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל הַמִּזְבֵּחַ**", **להקיש את העצים והאש למזבח.**

לדעת רבי אלעזר ברבי שמעון – מהיקש זה יש ללמוד, שכשם שהמזבח שמקריבים עליו הוא של הציבור, כך העצים והאש שמקריבים עליהם יהיו משל הציבור.

ולדעת רבי אלעזר בן שמוע – מהיקש זה יש ללמוד דבר נוסף, והוא, שכשם שהמזבח שמקריבים עליו לא נשתמש בו הדיוט, כך העצים והאש שמקריבים עליהם, יהיו עצים ואש שלא נשתמש בהם הדיוט, ולכן יש להביא עצים חדשים שלא נשתמשו בהם הדיוטות קודם שקדשו. [ואף כלי הבקר שאמר ארונה לתת לדוד, להקריב עליהם, כמו שנאמר, "וַיֹּאמֶר אֲרוֹנָה אֶל דָּוִד יִקַּח וַיַּעַל אֶדְנִי הַמִּלֶּךָ הַטֹּב בְּעֵינָיו רְאֵה הַבָּקָר לְעֹלָה וְהַמֶּרְגָּיִם וְכָלֵי הַבָּקָר לְעֵצִים", היו כלים חדשים שעדיין לא נשתמש בהם ארונה].

מהם "המֶרְגָּיִם"

"המֶרְגָּיִם" האמורים כאן, הם הקרויים בלשון המשנה מטה של טרבול, והם הקרויים בלשון הגמרא עיזא דקורקסא דדשו בה דשתאי.

והוא כלי כמין עז של ברזל, והוא גדול ומלא יתדות, ונותנים אותו על התבואה, וקושרים בו שוורים, ומושכים אותו, והתבואה נידושית.

וראיה לדבר, שמורג הוא דבר העשוי לדוש בו, שנאמר, "הִנֵּה שְׂמִתִּיךָ לְמוֹרֵג חָרוֹץ [יפה ומצמיד] חָדָשׁ בַּעַל פִּיפִיּוֹת תְּדוּשׁ הָרִים וְתִדַּק וּגְבָעוֹת פְּמֶץ תִּשִּׂים".

דם קרבן שנתערב במשקה אחר

א. נתערב במים.

כל זמן שמראה הדם ניכר במים, הרי זה כשר לזריקה.

ומבואר במסכת זבחים, שכל זה כשנפלו המים לתוך הדם, אבל אם נפל הדם לתוך מים, כל טיפת דם שמגיעה למים, מאחר שהיא מועטת אינה ניכרת בהם, היא בטלה בהם, ולכן אף על פי, שאחרי נפילת דם נוסף, הוא ניכר במים, הדם פסול לזריקה.

ב. נתערב ביין [אדום].

דנים את היין כאילו היה מים, ולכן, [כשהיין נפל לתוך הדם], אומדים אם היה מראה הדם ניכר במים כשיעור היין, הרי זה כשר לזריקה.

ג. נתערב בדם בהמת חולין או בדם חיה.

לדעת תנא קמא – דם חולין הרי הוא כיון, וכשם שדנים את היין כאילו הוא מים כך, דנים את דם החולין כאילו הוא מים, ולכן, [כשדם החולין נפל לתוך דם הקדשים], אומדים אם היה מראה דם הקדשים ניכר במים כשיעור דם החולין, הרי זה כשר לזריקה.

ולדעת רבי יהודה – אין דבר בטל במינו, ולכן אפילו טיפה אחת של דם קדשים, הנופלת לכלי גדול מלא דם חולין, אינה בטילה בו, כי אין דם מבטל דם, והדם כשר לזריקה.

< **ואמר רבי יוחנן, ששניהם למדו את הדין הזה, [כל אחד כדעתו], מאותו הפסוק, שנאמר בעניין עבודת יום הכיפורים, כשהכהן מערב את דם הפר והשעיר בכלי אחד, "וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׂעִיר וְנָתַן עַל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב", הרי שאף שדם הפר מרובה מדם השעיר, והם מעורבים יחד, לא בטל דם השעיר בדם הפר, וכל אחד שמו עליו לכפר.**

- חכמים למדו מהכתוב הזה, שדמים הבאים

לכפרה, אינם מבטלים זה את זה, אף כשהאחד מרובה מחבירו.

- ורבי יהודה למד מהכתוב הזה, ששני דברים שהם מין אחד, שנתערבו זה בזה, אינם מבטלים זה את זה, אף כשהאחד מרובה מחבירו.

אולם יש להקשות, מניין שדי בטעם אחד כדי שלא יהיה ביטול הלא דם הפר ודם השעיר הם גם עולים וגם מין במינו ואם כן אולי רק במקום שהמתערבים הם גם עולים וגם מין אחד אין המיעוט בטל אבל כשיש בהם מעלה אחת המיעוט בטל.

< ואמר רבי יוחנן, שרבי יהודה למד דין זה מהכתוב בעניין עבודת יום הכיפורים, כשהכהן מערב את דם הפר והשעיר בכלי אחד, "וְלָקַח מִדָּם הַפָּר וּמִדָּם הַשְּׁעִיר וְנָתַן עַל קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב", הרי שאף שדם הפר מרובה מדם השעיר, והם מעורבים יחד, לא בטל דם השעיר בדם הפר, וכל אחד שמו עליו לכפר.

- ורבי יהודה למד מהכתוב הזה, ששני דברים שהם מין אחד, שנתערבו זה בזה, אינם מבטלים זה את זה, אף כשהאחד מרובה מחבירו.

- אולם חכמים למדו מהכתוב הזה, שדמים הבאים לכפרה, אינם מבטלים זה את זה, אף כשהאחד מרובה מחבירו. [אבל כשאין שניהם עולים אף ששניהם מין דם המועט בטל במרובה].

אולם יש להקשות, מניין שדי בטעם אחד כדי שלא יהיה ביטול הלא דם הפר ודם השעיר הם גם עולים וגם מין במינו ואם כן אולי רק במקום שהמתערבים הם גם עולים וגם מין אחד אין המיעוט בטל אבל כשיש בהם מעלה אחת המיעוט בטל.

קומץ שנתערב

א. קומץ שנתערב בקומץ אחר או במנחת כהנים.

מאחר שכל התערובת ראויה להקטרה, [שכן כל הקמצים עומדים להקטרה, וכן מנחת כהנים כולה כליל להקטרה], לדברי הכל, מקטיר את כל התערובת כמות שהיא, ויצא ידי חובת הקטרת כל הדברים המעורבים בה.

ב. קומץ שנתערב במנחת כהן משיח או במנחת נסכים.

לדעת חכמים – מאחר שכל התערובת ראויה להקטרה, [שכן הקומץ עומד כולו להקטרה, וכן מנחת כהן משיח ומנחת נסכים, שתיהן כליל להקטרה], מקטיר את כל התערובת כמות שהיא, ויצא ידי חובת הקטרת כל הדברים המעורבים בה.

ולדעת רבי יהודה – כל מה שבתערובת פסול.

- מתוך פירוש רש"י במשנה משמע שהטעם לכך, כי מאחר שהקומץ של מנחת נדבת ישראל בלילתו עבה בשמן מועט, [לוג אחד לעשרון], ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים בלילתן רכה בשמן מרובה, [שלשה לוגין לעשרון], וכשהן מעורבות, הן בולעות זו מזו, והשמן מתפשט בהן בשווה, ונמצא שבקומץ מתרבה השמן יותר מהראוי לו, ובמנחת כהן משיח ומנחת נסכים השמן מתמעט מהראוי להן, וכבר נתבאר בדף י"א, שאם ריבה שמנה, או חיסר שמנה, הרי זו פסולה, ולכן כל מה שבתערובת פסול.

דף כ"ג

- אולם מתוך דברי רבא בגמרא משמע, שהטעם לכך, כי השמן של המנחה בטל בסולת של הקומץ המרובה ממנו, והרי זה כמנחה בלא שמן, שלדעת רבי יהודה, כל שיש תערובת של מין [שמן של קומץ], במינו, [שמן של מנחת נסכים], ודבר אחר [סולת], דנים את התערובת כאילו אין בה את מינו, [כלומר כאילו אין בקומץ אלא סולת], והוא מבטל את שאינו מינו, [את השמן של מנחת נסכים הנבלע בו], ונמצא שחסר שמן מהמנחה והקומץ ולכן שניהם פסולים.

© כל הזכויות שמורות י.א.ה.

bekitsur1@gmail.com

[לרכישת ספרי בקיצור באתר אמזון](#)

תרומות יתקבלו בברכה:

עבור הורביץ

בנק פאגי (52) סניף 183 חשבון 654248